

Sammanfattning av föredraget

”Göteborgs skärgård hotas bli ett militärt skjutfält”

av Birgitta Hultqvist och Gill Widell från Skärgårdsuppropet¹

Sedan andra världskriget har Göteborgs södra skärgård använts som övningsområde för Försvarsmakten, med utgångspunkt på Käsö, där det finns en gammal karantänanläggning, som har restaurerats och byggts ut. I fredstid har Försvaret haft övningar här 10-20 dagar per år och det är vad de själva menar räcker för den träning som behövs för att kunna försvara Göteborgs Hamn vid behov. Försvaret har aldrig haft något formellt tillstånd för detta men har i realiteten haft möjlighet att använda området som träningsarena hur mycket som helst och när som helst.

2010 ändrades dessa förhållanden genom att Försvaret, liksom annan miljöpåverkande verksamhet, måste söka tillstånd enligt miljöbalken och då inkomma med en miljökonsekvensbeskrivning som underlag. Den 21 december 2010 fick Försvaret ett tillståndsbeslut av Miljöprövningsdelegationen på Länsstyrelsen. Beslutet innebär tillstånd att maximalt öva 115 dagar och 70 nätter per år och då använda maximalt 1,3 miljoner skott, dvs ca 1 ton koppar och 2 ton bly som kan spridas ut på kobbar och skär och i havet. Undantag från tillståndet var mitten av juni till mitten av augusti. Utöver dessa maxgränser innehöll beslutet tillstånd att ha stora nationella och internationella övningar när som helst.

De områden som används är från Galterö i norr ner mot Donsö i söder, särskilt området väster om Donsö, Stora och lilla Rävholmarna, och området mellan Galterö, Brännö och Käsö västerut. Området gränsar till ett Natura2000-område i söder.

Efter Länsstyrelsens beslut samlades människor både i skärgården och i Göteborg för att protestera mot det. De olika öarnas markägare, Brännö skifteslag (som också äger Käsö) och Donsö skifteslag har överklagat beslutet liksom Skärgårdsuppropet, som bildades i januari 2011, och en hel del enskilda personer. Göteborgs stad har också överklagat beslutet.

Beslut och överklaganden och yttranden över inkomna synpunkter har gått många turer sedan dess. Nu ligger ärendet på regeringens bord, hos Miljödepartementet. Vi vet inte när regeringen kommer att ta upp ärendet, men några representanter för Skärgårdsuppropet ska träffa handläggare av ärendet på Miljödepartementet i maj.

Huvudpunkterna i våra klaganden är:

- Bristfälligt samråd

---

¹ (www.skargardsuppropet.se samt på Facebook)

- Bristfällig miljökonsekvensbeskrivning (alternativ placering saknas, ingen utredning om hittillsvarande eller framtida påverkan på naturen, ingen hänsyn till känsliga perioder för djurlivet)
- Bullerpåverkan
- Närheten till Natura 2000-områden
- Att miljö/klimatfrågor alltid kommer efter försvaret i rangordning vad gäller ”Riksintressen”
- Ändring från ”Övningsområde” till ”Skärgårdsskjutfält”
- Stark begränsning av friheten att röra sig i skärgården både för boende, för turistnäringen och för djur, både på land och i vatten
- Att vi accepterar nuvarande nivå på övningar men inte mer och inga internationella övningar.

I Göteborgs södra skärgård bor drygt 4500 människor året runt. Till dessa kommer cirka 15000 sommar/helgboende och ett starkt ökande antal dagsturister (även vintertid numera). Styröbolaget har nu drygt 2,2 miljoner resande per år, vilket är en fördubbling sedan 1990.

Gill Widell